

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Senki

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Senki", i Goldschmidt, M. A.: *M. Goldschmidts Poetiske Skrifter*, udg. af A. Goldschmidt, 1896-98, s. 122. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt11tom-shoot-workid55138/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: M. Goldschmidts Poetiske Skrifter

VI.

S e n k i.

En from Mandæer*) ved Navn Senki boede ved Siden af en Muhamedaner. Denne forfulgte og krænkede ham paa mange Maader, bl. A. ved at give sin Hund Navnet Senki. Naar han vidste, at Senki var paa sit Tag (Husets friskeste Sted), kaldte han paa sin Hund, og naar da Senki svarede, sagde Muhamedaneren: »Det er min Hund, jeg kalder paa.« Men hvis han tav, udskældte Muhamedaneren ham, fordi han ikke svarede, naar en Retroende talte til ham.

Da klagede tilsidst Senki sin Nød for Himlen, og den sendte Solen til ham i en Løves Skikkelse. Han bad Løven om Hjælp, og Løven omstyrtede Muhamedanerens Hus. Derpaa bad Løven Senki

*) Om Mandærne, en ejendommelig, blid Religionssekt ved Eufrat, se Anmærkninger.

om Tilladelse til at kysse hans Haand, og da dette var sket, opdagede Senki, at hans Haand var forvandlet til en Hundepote. Han klagede højt derover, hvorpaa Løven sagde: »Vil Du have Hævn for Intet?»

Den fromme Mands Søn kom hjem, steg op paa Taget hos sin Fader og spurgte, idet han forundret saa sig om: »Hvor er vor Nabos Hus?» Faderen svarede: »Det har jeg i min retfærdige og fromme Vrede ladet omstyrte af Solen.« Da sønderrev Sønnen sine Klæder og satte sig hen i en Krog, hvorfra han kunde se Husets Ruiner, og udtalte Løfte om, at han fra nu af ikke vilde spise eller drikke. Forfærdet spurgte Faderen hvorfor. — »Fordi,« svarede Sønnen stille, »i det Hus boede hun, jeg elskede, vor Nabos Datter.«

Efter nogen Betænkning sagde Faderen: »Dit Løfte har Intet at betyde; jeg er en saa from Mand, at jeg kan løse Dig derfra. Jeg løser Dig.«

Sønnen svarede: »Du kan ikke løse den, der ikke vil løses.«

Henad Aften lod Faderen bringe Spise og Drikke op, tæt ved Sønnen, satte sig tilbords og sagde: »Du er i en stor Vildfarelse, min Søn; Kjærlighed er Intet eller en farlig Ting. Hør efter, og jeg vil fortælle. — Da Schiiterne dreve vore Folk fra Basra, begave de Fleste sig her til Egnen ved Euftrat; men Nogle nedsatte sig i Ahwas. Nu ved Du, min Søn, at ifølge vor hellige Religions Forskrifter skulle vi altid bo ved rindende Vand, og man besluttede derfor

at lede den Flod, der strømmede nær Ahwas, ind i Byen. Men da man til den Ende, for at tvinge Flodens Løb, opførte en Dæmning, blev Arbejdet altid nedrevet om Natten. Man udstillede da Vagter, og disse saa, at der om Natten kom en Dew (ond Aand) og nedbrød Værket. Ypperstepræsten skrev Bønner og besværgende Ord paa Stykker Papir, der bleve kastede i Floden; men det nyttede Intet. Da sagde Ypperstepræstens Datter, som var meget smuk, til sin Fader: »Den Dew, som forfølger os, er uden Tvivl en ubekjendt Dew, og da Du ikke ved hans Navn, virke Dine Besværgelser ikke; men jeg vil skaffe Dig hans Navn at vide.« — Den følgende Nat gik hun til Dæmningen med sin Fader og bad ham skjule sig tæt ved og, saasnart han hørte Dewens Navn, nedskrive det; thi da kunde Dewen strax fanges. Hun gik ud paa Dæmningen, afklædte sig og ventede paa Aanden. Da han kom, blev han henrykt over at se en saa skøn Jomfru, og han spurgte hende, hvad hun vilde paa det Sted. Hun svarede, at hun elskede ham og vilde ægte ham, og dertil var han strax villig. »Men,« sagde hun, »før det kan ske, maa jeg kjende Dit Navn, for at jeg kan vide, hvorfra og af hvilken Slægt Du er kommen.« — Han svarede: »Schâm Bân ber Dschedschaua er mit Navn.« — Saasnart han havde udtalt det, og Ypperstepræsten havde nedskrevet det, var han fangen. Der ser Du, min

Søn, hvad Kjærlighed er. Den besnærer baade Mænd og Dews. Kom nu og spis.»

Da Sønnen ikke efterkom Indbydelsen, sagde Faderen: »Hvad tænker Du paa?»

Sønnen svarede: »Jeg tænker paa den Tid, da Den, hvem Du har begravet, gik indenfor det Gitter, som nu ikke er mere.»

Faderen gik ned i Huset og lagde sig til Hvile; men ved Midnat stod han op og saa efter Sønnen. Han sad endnu sammenbøjet i Krogen.

Faderen sagde: »Du spurgte mig siet ikke om, hvad der blev af Dewen, da han var fangen.»

»Nej, Fader,« svarede Sønnen.

»Saa vil jeg fortælle Dig det. Han sagde: »Lader mig gaa, saa vil jeg til Gjengjæld bringe Eder til et Sted, hvor ingen Muhamedanere findes. En Fredag vil jeg komme og hente Eder; holder Eder da beredte i Eders Huse, og siger ikke til mig, at jeg skal vente.« — De toge imod hans Forslag og lode ham fri. Den ene Fredag gik efter den anden, og han kom ikke. Endelig en Fredag, da de ikke længer tænkte paa ham og vare paa Marken, kom han og flyttede dem Alle, Menneskene med deres Huse, Kvæg og Grund, bort igjennem Luften, saa at der siden den Tid ingen Mandæer er i Ahwas, og man vidste kun, at Dewen havde ført dem bort til Landet Bejadhie, hvilket Land ligger i Mohgreb. Der er Jorden af purt Guld, og der er altid Foraar. — Saa kom for 26 Aar siden en Fremmed,

der havde rejst langt, til Basra og viste ved Tilfælde en Mandæer en lille Guldkop, som han havde faaet paa sine Rejser. I Koppen var mandæiske Tegn, og da den Fremmede blev udspurgt, svarede han, at han havde været i Mohgreb og var kommen til Grænsen af Landet Bejadhie. Men ind turde han ikke komme, fordi han ikke var Mandæer. En Kvinde, der boede ved Grænsen, havde bredt et hvidt Silketæppe for ham og beværtet ham med kostelige Spiser i Guldskaale og endelig givet ham en Kop. »I det Land,« tilføjede han, »er der utallige Hjorder, som Indvaanerne eje i Fællesskab. Overalt er rindende Vand, og naar en Fjende nærmer sig, bliver han til Sten, indtil Ypperstepræsten løser ham og sender ham hjem i Fred.« — Da Mandæerne i Basra hørte dette, bade de den Fremmede om at føre dem til Landet Bejadhie; men han undskyldte sig med, at han var paa en Pilegrimsvandring. Derimod betegnede han Vejen meget nøje, og fire Mænd bleve udvalgte for at finde Landet og forespørge, om Mandæerne i Basra Alle turde komme. — De fire Mænd drog da ud og vandrede i sex Aar. I det syvende saa de Landet Bejadhie; men fordi der havde været forsøgt Svig mod Landet, havde Ypperstepræsten oprejst en umaadelig høj Bjergkæde, som ikke kunde overskrides. De fire Mænd vendte da om; men de tre døde paa Hjemvejen. Den fjerde kom tilbage og fortalte i syv Dage og syv Nætter om sin Rejse. Derpaa døde han af Sorg,

fordi hans Kone havde giftet sig, medens han var borte. — Der ser Du, min Søn, det er Ægteskabet. Manden drager ud efter Landet Bejadhie, imens gifter Konen sig. — Hvad tænker Du paa, min Søn?»

»Jeg tænker paa, at i Paradis vil Hun igjen vandre bag et Gitter.«

Faderen søgte paany sit Leje; men henad Daggry stod han op og saa efter Sønnen. Han sad endnu i Krogen. Der var Dug paa ham, og da Faderen rørte ved ham, fandt han ham saa kold, som om han var død. Faderen blev bange, og tænkte, at han virkelig kunde dø.

»Hvad skal jeg dog gjøre!« udbrød han, tilhyllede sit Hoved og kaldte igjen paa Solen. Den kom i Skikkelse af en Elefant.

»Kan Du igjen oprejse Huset uforandret med alt Levende?« spurgte han Elefanten.

»Jeg kan,« svarede Elefanten, og Huset stod der igjen.

»Hør nu,« sagde Senki, da Elefanten vilde gaa, »kunde jeg ikke nu slippe af med den Hundepote?«

»Skulde Løve og Elefant have gaaet ganske for Intet?« svarede Elefanten og fjernede sig.

Strax efter kom Muhamedaneren frem paa Husets Tag og raabte over: »O, Senki, ikke min Hund, men min Nabo! Jeg har havt en skrækkelig Drøm! Jeg drømte, at Du var en Løve og udstrakte Din Pote og omstyrkede mit Hus og begravede mig og alle Mine. Og min

Datter drømte, at Din Søn bad for os, og Du udstrakte Din Haand og gjorde os Alle levende igjen.«

»Drømmen var sand, og dette bærer jeg derfor,« svarede Senki og viste sin Hundepote.

Men Muhamedaneren kunde ikke se Andet end, at den var en Løvepote, og raabte: »O fromme og mægtige Mand, saa skal Din Tro være min og Din Slægt min!«

Da rakte Senki sin Hundepote frem for at velsigne sin Svigerdatter, og se, i samme Øjeblik var den igjen en Haand.
